

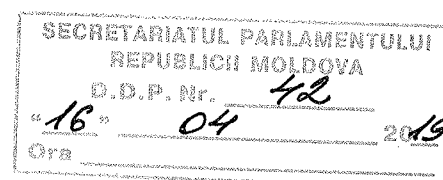
16 aprilie, 2019

Parlamentul
Republicii Moldova**Deputat în Parlamentul
Republicii Moldova****Parlamentul Republicii Moldova**

În conformitate cu articolul 73 din Constituția Republicii Moldova și articolul 47 din Regulamentul Parlamentului, se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă proiectul de lege pentru modificarea unor acte legislative.

Anexă:

1. Proiectul de lege;
2. Nota informativă.

Deputați în Parlamentul**Republicii Moldova**

S. Litvinenco

D. Păciur

D. Cherman

V. Roșca

V. Bolea

M. Sanoles

L. Mălăeșcu - Onofreț

Carp Lilian

Francu Petru

Zg. Grosu

L. V. V. V.

O. Nambai

D. Alăbaș

M. Popăci

R. Marian

N. Năstase

Iurie Reușă

Maria Ciobanu

S. Macari

Prima Ștefan

Motpan Chiril

Oblavian Teu

Dinu Pluguș

Alexandra Susan

LEGE

Pentru modificarea unor acte legislative

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Legea cetățeniei Republicii Moldova nr. 1024/2000 (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 9 decembrie 2005), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 17, alineatele (1¹), (1²), (1³), (4¹), (6) și (7) se abrogă.
2. La articolul 18 alineatul (2), litera c) se abrogă.
3. La articolul 24 alineatul (1), litera e¹) se abrogă.
4. La articolul 27, alineatul (2) se abrogă.
5. La articolul 31, alineatul (2) se abrogă.
6. La articolul 33, alineatul (1¹) se abrogă.
7. La articolul 34, alineatul (2) se abrogă.
8. La articolul 38, alineatul (1¹) se abrogă.

Art. II. – La articolul 12 din Legea nr. 81-XV din 18 martie 2004 cu privire la investițiile în activitatea de întreprinzător (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr. 64–66, art. 344), cu modificările ulterioare, alineatul (2) se abrogă.

Art. III. – La articolul 45 din Legea nr. 200 din 16 iulie 2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr. 179–181, art. 610), cu modificările, alineatul (5¹) se abrogă.

Art. IV. – (1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării sale în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(2) Guvernul va întreprinde măsurile necesare în vederea punerii în aplicare a prezentei legi odată cu intrarea sa în vigoare.

PREȘEDINTE

NOTĂ INFORMATIVĂ

la proiectul legii pentru modificarea unor acte legislative

Prezentul proiect de lege a fost elaborat în vederea abrogării ”Legii cetățeniei prin investiție” aprobată de Parlament prin Legea nr.283 din 16 decembrie 2016 pentru modificarea și completarea unor acte legislative.

”Legea cetățeniei prin investiție”, atât în forma sa inițială, cât și, mai ales, așa cum aceasta a fost modificată prin Legea nr.61/2018 urmare a amendamentelor înaintate de către deputatul PD, Eugen Nichiforciuc, poate avea consecințe dezastruoase pentru securitatea Republicii Moldova, implicit pentru siguranța cetățenilor săi. Or, implementarea ”Legii cetățeniei prin investiție” poate conduce la aceea că de cetățenii ai Republicii Moldova să beneficieze persoane cu trecut dubios din alte state. De asemenea, există riscul ca această lege să fie folosită de către cei ce au fost implicați în ”Furtul miliardului” – aceștia, prin persoane interpușe din afara țării, ar putea să procure bunuri imobile sau hârtii de valoare de stat în țară, astfel încât acești bani (furați, adică ”murdari”) să devină, într-un final, bani ”curați”.

Toate aceste riscuri au fost semnalate și de către Centrul Național Anticorupție în raportul său de expertiză. Astfel, CNA, între altele, a menționat că ”Legea cetățeniei prin investiție”:

1) ”conține formule de legalizare a banilor de proveniența infracțională și introducerea lor în circuitul legal”;

2) ”interesele promovate sunt în detrimentul interesului public și cu riscuri majore pentru siguranța și securitatea cetățenilor și statului”;

3) ”există riscul ca proiectul legii să fi fost elaborat pentru persoane determinate, exclusiv pentru obținerea de către acestea a drepturilor politice, care le va permite participarea la viața politică (...)”.

Riscurile referitoare la acordarea cetățeniilor unor persoane străine cu

trecut dubios cresc în contextul în care Parlamentul, la 31 mai 2018, a aprobat două amendamente ale deputatului PD, Eugen Nichiforciuc. Potrivit acestora, decretele de acordare a cetățeniei Republicii Moldova vor fi publicate în Monitorul Oficial, însă în aceste decrete se va regăsi doar informația cu privire la numărul dosarului, nu și numele/prenumele noului cetățean moldovean. În fond, neanunțarea numelui și a prenumelui echivalează cu secretizarea persoanelor care vor deveni cetățeni ai Republicii Moldova, iar, ca rezultat a acestei secretizări, societatea va fi în imposibilitate de a investiga biografia lor, pentru a se convinge că noii cetățeni ai Republicii Moldova nu sunt cumva teroriști, persoane implicate în spălătoria rusească, persoane prezente în lista celor față de care SUA și UE au aplicat sancțiuni sau indivizi implicați în "Furtul miliardului".

De asemenea, prin Legea nr.61/ 2018, limita de 5 mii de cetățenii impusă prin versiunea inițială a legii (Legea nr.283/2016) se răsfrânge doar în raport cu așa numiții "solicitanți principali", nu și în raport cu rudele acestora; altfel spus, pe lângă cele 5 mii de cetățenii acordate străinilor ("solicitanților principali"), legea permite acordarea în plus a unui număr nelimitat de cetățenii rudelor acestora.

Este de menționat că autorii proiectului au invocat experiența unor programe similare realizate în astfel de țări precum Grenada, Malta, Spania etc. Însă programele de acordare a cetățeniilor de către unele jurisdicții sunt criticate ca fiind contrare principiilor general acceptate de comunitatea europeană. Riscurile de legalizare a ilegalităților, de spălare a banilor și de finanțare a terorismului sunt cel mai des invocate la implementarea unor astfel de programe. Recent, practicile din Malta au fost dur criticate de către Președintele Parlamentului European, Antonio Tajani, care, între altele, a menționat:

"– Comisia europeană trebuie să ia atitudine față de schema controversată de acordare a cetățeniei malteze, având în vedere problemele ce țin de nerespectarea principiului supremației legii în această țară;

– cetățenia europeană nu poate fi vândută, fără a avea o claritate asupra identității cumpărătorului, din punct de vedere a riscurilor legate de securitate, terorism și spălare de bani;

– nu pot fi preocupări doar vis-a-vis de politica din Rusia. E vorba și de mafia rusească și nu este corectă admiterea legalizării banilor prin acordarea cetățeniei malteze.”¹

Așa fiind, exemplele invocate de promotorii ”legii cetățeniei prin investiție” nicidecum nu se încadrează în categoria ”cele mai bune practici internaționale”. Mai mult decât atât, în contextul rezultatelor modeste de investigare și recuperare a fondurilor extrase prin diverse fraude bancare și încercări de legalizare a acestora, în cazul Republicii Moldova asemenea inițiative sunt chiar contraindicate.

Conform unui raport recent al Comisiei Europene², aceasta a transmis statelor membre UE să înăsprească verificările asupra cetățenilor din afara blocului european care primesc cetățenie pe baza „pașapoartelor de aur”, obținute datorită investițiilor.

Legat de țările terțe (din afara UE) care instituie astfel de sisteme și care ar putea avea implicații asupra securității pentru UE, Comisia Europeană a anunțat că va monitoriza aceste scheme din țările candidate și potențialele candidate ca parte a procesului de aderare la UE, inclusiv va monitoriza impactul acestor sisteme din țările cu regim liberalizat de vize pentru UE, ca parte a mecanismului de suspendare a vizelor.

¹ <http://www.europarl.europa.eu/news/en/press-room/20171110IPR87818/malta-s-rule-of-law-needs-close-monitoring>; <https://3.com.se/2018/04/21/europe-needs-to-keep-an-eye-on-malta-passports-scheme-ep-president/>; <https://www.timesofmalta.com/mobile/articles/view/20180421/local/europe-needs-to-keep-an-eye-on-malta-passports-scheme-ep-president.677032#.WtsW1xWf1Bc.facebook>; citate în "*Observator de politici publice*", Transparency International Moldova, nr.9, Aprilie 2018 - http://www.transparency.md/wp-content/uploads/2018/04/Observator_8F.pdf.

² https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/swd_2019_5_final.pdf

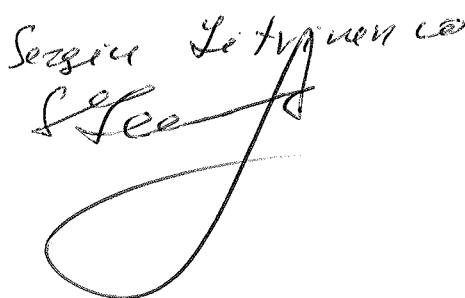
Recent, printr-un decret prezidențial din 27 martie a.c. (nr.1143-VIII), a fost acordată prima cetățenie prin investiție. Numele titularului cetățeniei nu este indicat, în decret fiind prevăzut doar că este vorba dosarul nr.SP/01/2018.

De asemenea, cu puțin timp în urmă, presa a relatat că soția liderului Partidului ”ȘOR”, Sara (Jasmin) Șor, ar fi una dintre primii cetățeni străini care au depus cerere pentru a obține cetățenia Republicii Moldova prin investiție³. Potrivit aceleiași surse, soția lui Șor este reprezentanta unei companii care apare în rulajele bancare legate de furtul miliardului și laundromat.

Pentru motivele arătate, se consideră oportună aprobarea prezentului proiect de lege prin care se abrogă ”Legea cetățeniei prin investiție” și legislația ulterioară de modificare a acesteia.

Deputat în Parlament

Sergiu Loșciuc
Șor

³ <https://unimedia.info/ro/news/f35dd63960cea8e8/jurnaltv-jasmin-sor-tatal-si-fratele-acesteia-ar-fi-printre-primii-solicitanti-ai-cetateniei-prin-investitie.html>